

Pilot Gastouderaanpak BoekStart

Inspiratiedocument voor
bibliotheken

BoekStart

‘We hebben een zaadje geplant bij gastouders dat zij onderdeel uitmaken van de kinderopvang in Nederland. Dat zij een essentiële rol vervullen bij de taalontwikkeling, woordenschat en bevorderaar van leesplezier van hun opvangkind(eren).’

Bibliotheek Flevomeer/Dronten

Steeds meer bibliotheken werken met het Kunst van Lezen-programma BoekStart in de kinderopvang: eind 2023 is dat 78% van de lokale bibliotheken met 38% van de kinderopvanglocaties in hun werkgebied. Naast deze reguliere kinderopvang is er ook vraag vanuit de gastouderopvang om deel te nemen aan BoekStart. Bij aanvang van de pilot Gastouderaanpak BoekStart, halverwege 2023 gingen 89.000 kinderen tot aan de middelbare schoolleeftijd naar gastouderopvang; 0- tot en met 3-jarigen brachten er 71,7 uur per maand door (cijfers Rijksoverheid). Dit vormt een grote doelgroep buiten de reguliere kinderopvang die gebaat is bij advies en ondersteuning van de Bibliotheek als het gaat om leesbevordering.

Regelmatig ontvangt de Bibliotheek vragen van gastouders over BoekStart en de mogelijkheden voor hun gastkinderen. Opvallend daarbij is dat de vragen bijna altijd alleen van gastouders komen en niet van de gastouderbureaus. Zij tonen hun interesse in het BoekStartkoffertje en andere materialen. Er bestaat bij hen de behoefte om als gastouder ook een goed voorleesklimaat te creëren, contact te hebben met de Bibliotheek en deel te nemen aan BoekStart (in de kinderopvang).

Met de pilot Gastouderaanpak BoekStart stelden we vier bibliotheken in staat om hun (reeds voorgenomen) aanpak in het bereiken van gastouders onder de aandacht te brengen. Bovendien gaven we de deelnemende pilotbibliotheken de kans om deze aanpak uit te breiden, te verrijken en/of te verdiepen, zodanig dat andere bibliotheken hierdoor geïnspireerd raken en zij van elkaar kunnen leren. De pilotbibliotheken kregen hierbij de rol van verkenner en voortrekkers.

Met deze handreiking, gebaseerd op de pilot Gastouderopvang, willen we bibliotheken handvatten bieden om gastouders te ondersteunen bij het creëren van een goed voorleesklimaat.

Wat hebben we in de aanloop naar de pilot gedaan?

Om een begin te maken hebben we alle bibliotheken toegerust met verschillende informatiebronnen:

- het document [Gastouderaanpak BoekStart](#), een handreiking wat je als Bibliotheek kunt doen: hoe je gastouders kunt benaderen en wat je als Bibliotheek al kunt bieden, bijvoorbeeld een bijeenkomst over vroeg beginnen met voorlezen en een rondleiding door de Bibliotheek, of een workshop op basis van de training *Interactief voorlezen* of rond een [Boekidee](#). Daarnaast wordt er ingegaan op een structurele aanpak op de bouwstenen Beleid, Leesomgeving/collectie en Ouderbetrokkenheid.
- de folder [Voorlezen in de gastouderopvang](#) om mee te geven aan de gastouder met informatie over geschikte boekjes, het creëren van een voorleesplek, interactief voorlezen en het betrekken van ouders
- het webinar [Gastouderaanpak – goed voorleesklimaat voor gastkinderen](#) (november 2022) voor leesconsulenten BoekStart en BoekStartmedewerkers die zich (gaan) bezighouden met de gastouderaanpak. Iris Bollen (Kohnstamm Instituut) vertelde over het [inventarisatieonderzoek](#) naar gastouderopvang. Daarnaast is informatie gedeeld over de actuele beschikbare tools en werd er middels polls en via de chat gepeild en uitgewisseld.

Inhoud van de pilot

De pilotbibliotheken mochten zelf bepalen welke (volgende) stap zij wilden zetten in hun gastouderaanpak en wat daarvoor nodig was. Wel moesten zij invulling geven aan de bouwstenen Beleid, Leesomgeving/collectie en Ouderbetrokkenheid. Op deze manier gaven we de bibliotheken de gelegenheid te kunnen doen wat bij ze past en wat binnen hun bereik ligt. De bibliotheken beschreven dit in een kort plan van aanpak waarin zij ten minste de beginsituatie, het doel, de doelgroep, de activiteiten, de planning en de begroting opnamen. Hierbij hadden zij steun aan de *Activiteiten-checklist* (zie Bijlage 1).

Doel

Het doel van de pilot was het bieden van concrete handvatten - waaronder good practices - voor bibliotheken met betrekking tot hun eigen gastouderaanpak waarin het creëren van een structureel en goed voorleesklimaat centraal staat. Uiteindelijk streven we naar één gelijkvormige en typische BoekStart-aanpak in de gastouderopvang en daarbij behorende structurele samenwerking met de Bibliotheek.

Doelgroep

De doelgroep voor deze pilot bestond uit de gastouderopvang; gastouderbureaus - gastouders en gastkinderen. De uiteindelijke doelgroep bestaat uit de gastkinderen in de leeftijd van 0-4 jaar die op de opvang verblijven - en indirect hun ouders.

Budget

Er was 4.000 euro subsidie per Bibliotheek beschikbaar plus 5.000 euro voor coördinatie; in totaal 25.000 euro. De rol en taken van de leesconsulent en de educatiespecialist wisselden per Bibliotheek: de bibliotheken maakten zelf het plan van aanpak, inclusief een inschatting en een verdeling van de kosten. In de meeste gevallen maakte de educatiespecialist (meestal samen met de leesconsulent) het plan van aanpak en nam de leesconsulent de uitvoering voor haar rekening. De evaluatie deden zij weer gezamenlijk. Bij Bibliotheek Altena en Bibliotheek Scherpenzeel was het vooral één persoon die de kar trok.

De deelnemers aan de pilot

Tijdens het webinar Gastouderaanpak gaf een aantal bibliotheken te kennen al aandacht te geven aan gastouders, zij het nog in een beginstadium, nog zonder specifieke aanpak. Hun bevindingen kunnen waardevol zijn om als goed voorbeeld met andere bibliotheken te delen ter inspiratie. Het betreft de volgende bibliotheken:

› **Bibliotheek Altena (Cubiss, Noord-Brabant)**

Bibliotheek Altena had voorafgaand aan de pilot contact gezocht met de beide gastouderbureaus in de gemeente Altena en met een gastouder die voor een gastouderbureau in een andere gemeente werkt. Bij de kennismaking werden zij bevestigd op hun beleid op het gebied van taal/lezen en of zij kansen zagen in een samenwerking met de Bibliotheek. De conclusie was dat vanuit de wet niets is vastgelegd op het gebied van taal/lezen binnen het aanbod gastouders en dat de beide bureaus wat dat betreft ook niets oplegden richting de gastouders. De bureaus en de gastouders onderschreven wel het belang van het stimuleren van taalontwikkeling en benadrukken dat ook. Daarnaast zagen zij kansen voor de Bibliotheek; ontmoeting, netwerken, informeren en wellicht ook een laagdrempelig abonnement. Dat bood een opening om te gaan kijken naar mogelijkheden, waarbij samen optrekken een voorkeur had.

De uitwerking van de pilot door Bibliotheek Altena

Een gastouderabonnement tegen gereduceerd tarief met aanvullend gratis te leen materiaal (handpoppen, spellen, kamishibai). Daarnaast de gastouder aan de Bibliotheek verbinden door activiteiten te plannen waarbij onderling ontmoeten en professionalisering een rol spelen, in samenwerking met de twee gastouderbureaus in de gemeente Altena. Het bieden van twee workshops gegeven door experts (boekjes en taal / muziek en taal), waarin de gastouder informatie krijgt over waarom het belangrijk is om met taal bezig te zijn, maar ook heel praktisch ingericht.

› **Bibliotheek Drachten (Fers, Friesland)**

Bibliotheek Drachten organiseerde voor het deelnemen aan de pilot geen gerichte activiteiten voor gastouders. Wel staat er in een plan voor de doelgroep 0-6 omschreven dat de Bibliotheek graag gastouders wil informeren over het creëren van een goed voorleesklimaat.

Bibliotheek Drachten

De uitwerking van de pilot door Bibliotheek Drachten

Gastouders informeren, in twee bijeenkomsten, gericht op interactief voorlezen, over de betekenis van een goed (voor)leesklimaat voor de (taal)ontwikkeling van kinderen en handvatten geven voor het creëren van een goed (voor)leesklimaat. De gastouders hebben een proefabonnement voor de Bibliotheek voor 3 maanden gekregen, zodat ze (met de kinderen) langs kunnen komen en boeken kunnen uitzoeken, waar mogelijk passend bij een thema. Gastouders kunnen een afspraak maken met de leesconsulent om hulp te krijgen bij het uitkiezen van boeken voor de kinderen.

› **Bibliotheek Flevomeer / Dronten (Bibliotheeknetwerk Flevoland)**

Bibliotheek Dronten had nog geen gastouderaanpak. Wel was er net voor deelname aan de pilot contact gelegd met een gastouderbureau in Dronten, dat 70 gastouderplaatsen in Dronten en omgeving bemiddelt. Het is een actief gastouderbureau, dat trainingen en workshops geeft en vier keer per jaar een bijeenkomst organiseert.

De uitwerking van de pilot door Bibliotheek Flevomeer/Dronten

Vanuit het gastouderbureau is bekend dat een aantal gastouders regelmatig voorleest, een abonnement heeft en een eigen boekencollectie. Ook bezoeken deze ouders de Bibliotheek en maken zij soms gebruik van het aanbod (themacollecties en vertelplaten). Een groot aantal gastouders heeft echter geen abonnement en leest ook niet voor.

Bibliotheek Flevomeer/Dronten

De Bibliotheek wilde beide groepen enthousiasmeren en uitnodigen om mee te doen met de pilot om voorlezen te integreren in hun dagprogramma en handvatten bieden hoe ze dat kunnen doen. Als tools werden het geven van een training interactief voorlezen en de eigen ontwikkelde 'Boekenkiezer' ingezet. Samen met het gastouderbureau werd onderzocht hoe een abonnementsvorm kon worden geprofessionaliseerd en hoe een actief gebruik van het aanbod van de Bibliotheek te promoten.

➤ Bibliotheek Scherpenzeel (Rijnbrink, Gelderland)

Bibliotheek Scherpenzeel had al 'warme' contacten met een gastouderbureau, dat een abonnement heeft waarmee de gastouders gratis kunnen lenen. In maart 2023 had de Bibliotheek, in overleg met het gastouderbureau, de gastouders een training *Voorlezen in de gastouderopvang* aangeboden. Er waren helaas te weinig aanmeldingen om de training te laten plaatsvinden.

De uitwerking van de pilot door Bibliotheek Scherpenzeel

De Bibliotheek (BoekStartcoach) ging naar de gastouders toe met BoekStartmaterialen, waarbij het gastouderbureau actief werd betrokken. Er werden BoekStartBoxen samengesteld met een twintigtal materialen (boekjes en Boekideeën) afgestemd op de leeftijden van de gastkinderen. De gastouders werden gemotiveerd en gestimuleerd om structureel voor te lezen en BoekStart te promoten bij de vraagouders. Ook werden zij gemotiveerd om deel te nemen aan een workshop over (interactief) voorlezen.

Bibliotheek Scherpenzeel

De opbrengsten van de pilot

Wat heeft de pilot opgeleverd bij de deelnemende bibliotheken? We noemen de opbrengsten die tijdens de interviews met de betrokken medewerkers van de Bibliotheek prominent naar voren kwamen.

1. Contact met gastouderbureaus gelegd/verstevigd

De pilot gaf kans contacten te leggen, goede gesprekken te voeren en inzicht te krijgen in het voorleesklimaat bij gastouders. Duidelijk werd dat er behoefte is vanuit gastouders. Het valt of staat met de samenwerking met gastouderbureaus. Zij moeten eerst het belang van een goed voorleesklimaat zien en dat uitdragen en stimuleren.

Bibliotheek Scherpenzeel: 'Naar aanleiding van de pilot zijn we gevraagd door het gastouderbureau om voor gastouders twee keer een workshop te geven over voorlezen. Hierbij zullen ook vraagouders worden uitgenodigd.'

2. Bewustwording bij gastouders

HET onderwerp van gesprek is het belang van stimuleren taalontwikkeling. Dit wordt door alle partijen onderschreven. Gastouders werden zich bewust van de rol die zij (kunnen) hebben in het stimuleren van de taalontwikkeling en ook bij het signaleren van mogelijk belemmerende factoren daarbij. Zij voelden zich serieus genomen en werden onderdeel binnen de kinderopvang: gastouders zijn meer dan alleen oppas.

Bibliotheek Altena: 'Belangrijk is in elk geval om de gastouders bewust te maken van hun rol in de taal- en leesontwikkeling en aan hen de urgentie duidelijk te maken.'

3. Onderwerp en doelgroep op de bibliotheekagenda

Tijdens de pilot is duidelijk geworden waar nog winst te behalen valt (bijv. op de collectie qua actualiteit en volume) en waaraan nog gewerkt kan en moet worden (de gang naar de Bibliotheek). Samenwerking met gastouderbureau biedt de kans voorleesbeleid te borgen.

Bibliotheek Drachten: 'Het grootste succes was het enthousiasme van de gastouders; dat ze echt geïnspireerd weer naar huis gingen. We hebben echt iets aangewakkerd! Het onderwerp (en de doelgroep) staat nu ook echt op de bibliotheekagenda.'

4. Kansen voor ouderbetrokkenheid

Gastouders blijken nauwer contact met ouders te hebben dan pedagogisch medewerkers.

Bibliotheek Drachten: 'We merkten tijdens de bijeenkomsten dat gastouders dichter bij de ouders staan dan bijvoorbeeld pedagogisch medewerkers. Ouders en gastouders hebben vaker een gesprekje over de kinderen en hun ontwikkeling. Ouders stellen veel vragen aan de gastouders. Het is zeker een doelgroep die goed geïnformeerd moet zijn over het belang van voorlezen, zodat zij ouders hier ook over kunnen en gaan voorlichten.'

5. Training/bijeenkomsten

Een training over interactief voorlezen en een goed voorleesklimaat is nu voorhanden en kan ook worden gegeven aan andere gastouderbureaus in de regio. De training is een voorwaarde om het voorleesbeleid binnen de gastouderopvang vorm te geven.

6. Speciaal abonnement

Een speciaal abonnement voor gastouders (tegen gereduceerd tarief), dat ook in het beleid van gastouderbureaus gepromoot wordt om vanzelfsprekendheid te bewerkstelligen. Met dit abonnement kunnen de gastouders - naast boeken - ook materialen lenen.

Bibliotheek Flevomeer/Dronten: 'De bibliotheekpas wordt warm overgedragen met een rondleiding en een uitleg over de mogelijkheden. De gastouders willen ook graag meedoen met De Nationale Voorleesdagen en de BoekStartdag; ze voelen zich gehoord en gezien.'

Succesfactoren gastouderaanpak

Wat werkte goed in de pilot, waardoor de mooie opbrengsten tot stand kwamen?
De betrokkenen benoemen een drietal succesfactoren.

Zichtbaarheid van de Bibliotheek

Door de pilot is de Bibliotheek, het aanbod en de programma's die zij aanbiedt zichtbaarder geworden bij gastouders en daarnaast is het contact tussen de Bibliotheek en het gastouderbureau alsmede de gastouders geoptimaliseerd. Ook is er bewustwording gekomen bij alle partijen om leesbevordering op te nemen in het beleid. In de nieuwsbrief van het gastouderbureau krijgt de Bibliotheek een vaste rubriek om nieuwe boeken onder de aandacht te brengen, maar ook het instellingenabonnement.

Bibliotheek Flevomeer/Dronten: 'We zijn er trots op dat er door de pilot veel meer gastouders een abonnement hebben. Er wordt actief gebruik gemaakt van de nieuwe, maar ook bestaande abonnementen. Gastouders die aanwezig waren bij de bijeenkomsten, hadden merendeels een privé abonnement, een deel leende op het abonnement van hun kind en een deel had wel een abonnement maar maakte daar geen gebruik van ('Ik heb zelf genoeg boeken').'

Trainingen, bijeenkomsten en workshops

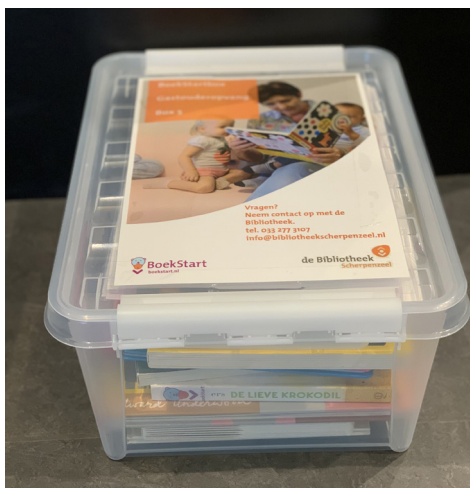
De training, bijeenkomsten en workshops waren een succes: de deelnemers waren allen enthousiast, positief en geïnspireerd. Zij staan open voor een vervolgbijeenkomst; zij gaan ook de andere gastouders informeren over de bijeenkomst en hen aansporen een volgende keer ook aanwezig te zijn.

Bibliotheek Scherpenzeel: 'Zij hadden nauwelijks kennis op het gebied van (interactief) voorlezen, leesontwikkeling, collectie enz. De training was een eye-opener voor de gastouders en helpt hen om het voorlezen meer en beter te integreren in de dagindeling. Gastouderbureaus hebben hun interesse aangegeven en zouden ook wel bijeenkomsten op locatie willen organiseren. De Bibliotheek zou dan deze inhoud van deze bijeenkomsten verzorgen.'

Materialen en abonnementen

De BoekStartBoxen zorgden voor een goed bereik van de gastouders en dat er op een laagdrempelige manier 'achter de voordeur' van de gastouders kon worden gekeken. Dat gaf inzicht in de boekencollectie en aanknopingspunten om het gesprek aan te gaan over het belang van voorlezen. Ook de gastouders hebben dit als plezierig ervaren en waren positief over de BoekStartBox. Er wordt gebruik gemaakt van de (proef)abonnementen. De gastouders geven aan van plan te zijn om lid te worden en vaker naar de Bibliotheek te komen (met of zonder kinderen).

Bibliotheek Scherpenzeel: 'De BoekStartBoxen waren een goed middel om in contact te komen met de gastouders. Door de gevarieerde collectie, zat er voor elke leeftijd wel een boek in de box. Gastouders werden ook verrast door de nieuwe boeken. Veel gastouders hebben een verouderde collectie boeken in de kast staan. De nieuwe boeken brengen hen op nieuwe ideeën en geven hun een stimulans om hiermee aan de slag te gaan.'

Bibliotheek Scherpenzeel: BoekStartBox

Aandachtspunten gastouderaanpak

De pilot leverde ook een aantal aandachtspunten op én inzicht in de randvoorwaarden waaraan moet worden voldaan om een gastouderaanpak goed uit de verf te laten komen.

Bereiken van gastouders

Doe vooronderzoek naar welke gastouders er zijn in je gemeente en bij welke organisatie ze eventueel zijn aangesloten en breng dit in kaart. Dit kan door te zoeken op landelijkregisterkinderopvang.nl: kies gemeente en vervolgens op gastouderopvang en gastouderbureau. 'Verleid' gastouders met (speciaal voor hen ontwikkelde) materialen of een abonnement. Werk zoveel mogelijk in samenwerking met gastouderbureaus vanwege de schaal en meer kans op borging, en onderhoud het contact.

Niet te hoog grijpen

De workshops moeten laagdrempelig zijn en zeker niet te theoretisch. De gastoudergroep is erg divers (van hoog opgeleid naar nauwelijks geschoold). De gastouders willen graag informatie, maar wel op een informele manier. Hen zelf laten oefenen en ervaringen laten delen werkt goed. Ook filmpjes werken goed (bijv. in de PPT bij de BoekStarttraining *Interactief voorlezen*) en vormen vaak een eye-opener (voorlezen aan baby's). Bied eventueel een korte workshop of training aan over één onderwerp, zodat er voor verschillende onderdelen meer tijd en ruimte is. Houd ook rekening met het tijdstip: op de avond waren meer gastouders aanwezig. Neem kleine stappen: gastouders zijn vaak minder ver dan wij denken.

De bijeenkomsten van Bibliotheek Altena werden geannuleerd vanwege te weinig aanmeldingen (twee voor elke bijeenkomst; combineren lukte niet). De Bibliotheek houdt contact met degenen die zich wél hadden aangemeld en wil deze contacten nu gebruiken om te bevragen op hun behoeften en eventueel te betrekken bij de organisatie van twee nieuwe bijeenkomsten. Verder gaat Bibliotheek Altena nu specifiek kijken naar het aanbod van elk van de organisaties. Wat staat er al op het programma, waarop de Bibliotheek kan aansluiten?

Bibliotheek Altena: 'Soms moet je accepteren dat het klein start. We gaan kijken waar we de warme ingang kunnen vinden. Zo wordt er bijvoorbeeld elk jaar een High Tea aangeboden aan de gastouders. Deze wordt goed bezocht. Mogelijk kan de Bibliotheek op deze gelegenheid al even een korte introductie geven op het belang van taalstimulering (bijvoorbeeld a.d.h.v. het filmpje van Lisa). Dit zou een uitnodiging/opmaat kunnen zijn naar een vervolgbijeenkomst. De gastouderbureaus staan er in elk geval voor open, dus er zijn nog kansen genoeg.'

Arbeidsintensief

De ontwikkeling en voorbereiding van de training en het ontwikkelen en uitzetten van materialen was behoorlijk arbeidsintensief. Wel is ontwikkeling eenmalig: als het eenmaal op de plank ligt, kan het vaker gebruikt worden.

Tijdspanne

Neem voldoende tijd om alles voor te bereiden, te organiseren en uit te voeren. Zet tijdens de voorbereidende fase al in op de uitvoering. Plan bijeenkomsten vroeg in. Zeker als een gastouderbureau zelf ook bijeenkomsten organiseert, waar gastouders prioriteit aangeven. Ook het contact leggen en bereiken van de gastouders kan meer tijd kosten dan gedacht. Maak een tijdlijn (start tot einde project).

Nawoord van Kunst van Lezen

Deze pilot liet zien dat het betrekken van gastouders bijdraagt aan het verbeteren van het voorleesklimaat in deze vorm van kinderopvang. Gastouder(bureaus) zijn enthousiast. Zowel zij als de pilotbibliotheken willen er graag mee verder. De gastouders voelen zich gehoord en gezien om via hen als serieuze doelgroep het voorleesklimaat te verbeteren en werken graag als samenwerkingspartner van de Bibliotheek.

Bovendien versterkt deze werkwijze de band tussen Bibliotheek en gastouderopvang. Als Bibliotheek kun je je voordeel doen met de positieve ervaringen die opgedaan zijn in de pilot. De opbrengsten en succesfactoren kunnen beleidsmakers/management van gastouderbureaus overtuigen en gastouders over de streep trekken. Het verbeteren van het voorleesklimaat kan een van de doelen zijn die in het voorleesbeleid van een gastouderbureau wordt opgenomen.

Ook de wettelijke regelgeving biedt kansen om met de gastouderopvang in gesprek te gaan over leesbevordering. In maart 2024 is een wetvoorstel gestuurd naar de Tweede Kamer om de kwaliteitseisen van de gastouderopvang aan te scherpen. Het gaat onder meer om het vastleggen van de vier pedagogische basisdoelen in de wet die nu al gelden voor de kinderopvang. Daarnaast gaat het om een verplichting om te blijven professionaliseren op het gebied van ontwikkeling van kinderen. Ook moet een gastouder een pedagogisch werkplan opstellen waarin wordt aangegeven hoe wordt bijgedragen aan de ontwikkeling van het kind. Allemaal zaken waar de Bibliotheek een bijdrage aan kan leveren.

Kunst van lezen wil het verbeteren van het voorleesklimaat binnen de gastouderopvang verder stimuleren en faciliteren. Informeer via info@boekstartpro.nl.

Op boekstartpro.nl vind je in de [Toolkit Netwerk & Beleid](#) onder het kopje 'Gastouderopvang' verschillende tools die de pilot Gastouderaanpak BoekStart heeft opgeleverd.

Bijlage I: Hulpmiddel plan van aanpak: activiteiten-checklist

Hieronder vind je per bouwsteen een overzicht van activiteiten die je als Bibliotheek zou kunnen doen. Dit biedt meteen concrete aanbevelingen om met een gastouderaanpak aan de slag te gaan of om er een stappenplan uit te destilleren. Deze lijst is uiteraard niet uitputtend, maar dient enkel ter inspiratie. Neem de vrijheid om eigen ideeën en initiatieven toe te voegen. Geef aan welke onderdelen je als Bibliotheek in deze pilotperiode op zou willen pakken:

Bouwstenen:

Netwerk & Beleid

- Gesprekken met gastouderbureaus over leesbevorderingsbeleid (voorlezen in de gastgezinnen)
- Faciliteren van netwerken en ontmoetingen tussen gastouders onderling
- ...

Expertise (w.o. informatie en inspiratie, professionalisering)

- Gastouders informeren, bijvoorbeeld door middel van bezoeken nieuwsbrieven
- Gastouders digitaal benaderen
- Workshop interactief voorlezen
- Workshop of informatie over voordelen van digitale prentenboeken en voorleesfilmpjes (o.a. De Voorleeshoek)
- Gastouders uitnodigen bij inspiratiebijeenkomst over lezen
- ...

Leesomgeving en Collectie

- Gastouders informeren over goede leesomgeving (w.o. aantrekkelijke voorleesplek met actueel aanbod)
- Workshop collectie
- Introductie bibliotheekabonnement
- ...

(Voor-)lees en Mediaplan

- Voorlezen als vast onderdeel van de dag
- ...

Activiteiten/ouderbetrokkenheid

- Bijeenkomst voor gastouders rondom het BoekStartkoffertje – voordelen vroeg beginnen met voorlezen/voorlezen als vast onderdeel van het programma – rondleiding
- Voorleesbijeenkomst voor gastouders met hun gastkinderen
- Bijeenkomst voor gastouders rondom een thema of (nationale) campagne
- Gastouders informeren over hoe zij voorlezen onder de aandacht van de ouders kunnen brengen
- Boekprojecten beschikbaar maken om te lenen
- ...

Waar wij als Bibliotheek ook nog aan denken is het volgende:

- ...
- ...

Bijlage II: Reacties van gastouders/gastouderbureaus

Gastouderbureau via Bibliotheek Altena

'Wij (gastouderbureau) zijn zeker enthousiast, maar zien nog wel de noodzaak om de gastouders eerst zelf bewust te maken van hún rol in de taalontwikkeling van de kinderen die zij opvangen. Een verplicht pedagogisch plan zou daar erg bij kunnen helpen.'

Gastouders via Bibliotheek Flevomeer

Bibliotheek Flevomeer kreeg een aantal waardevolle verbeterpunten van de gastouders terug:

'Voor een eventuele volgende keer zou ik het prettig vinden als er dieper werd ingegaan op (eventuele) themapakketten voor gastouders, of dat ze laten zien/meekijken hoe je aan de hand van een thema zelf de juiste boekjes er bij kan zoeken et cetera...'

'Meer informatie over het onderwerp m.b.t. onze doelgroep. Ik vond de boekjes op tafel erg leuk want zo kun je er even in kijken en zo heb ik mijn eigen verzameling aangevuld.'

'De avond over interactief voorlezen was qua bedoeling een goed idee, maar de verwachting was meer om zelf met elkaar interactief te 'leren' lezen. Ook de meegenomen prentenboeken hadden daarin een rol kunnen spelen. Het was jammer dat het meer een lezing/PowerPoint presentatie was. Informatie is zeker nuttig, alhoewel de meeste informatie ons al bekend was. Punten tot verbetering: meer interactief d.m.v. opdrachten, bijv. lees elkaar een stukje voor uit een favoriet prentenboek en geef daarna opbouwende kritiek, voorbeelden geven d.m.v. zelf een stukje voor te doen met bewegingen/stembuigingen of dat aan het eind iedereen op het podium een bladzijde mag voorlezen aan de groep.'

Gastouders via Bibliotheek Scherpenzeel

'Bedankt voor jullie tijd en inzet. Ik blijf zeker met plezier lezen met 'mijn' kinderen.'

'In de BoekStartBox zat voor alle leeftijden een boek, zelfs voor de baby's! Ook waren de boeken lekker afwisselend, zoals een doe/zoekboek of een lekker voorleesboek. De kinderen konden zelf lekker gaan lezen en ik las elke dag één boek voor. Er liggen nu nog meer boeken klaar om zo te lezen en ook leuk dat er mooie boeken in zitten die ik anders zelf niet gekozen zou hebben.'

'Ik ben nu bewuster van de zin en het plezier van voorlezen. Ik heb er veel van geleerd, zoals dat je kinderen gewoon hun gang moet laten gaan met lezen, bijvoorbeeld als ze doorbladeren.'

Gastouder via Bibliotheek Drachten

'Ik schrok eigenlijk een beetje over het feit dat er weinig wordt voorgelezen door de gastouder. Dus de bijeenkomst over interactief voorlezen was erg zinvol en belangrijk. We hebben zinvolle tips gekregen en nieuwe ideeën opgedaan. En ook wat over leeftijd en voorlezen geleerd. Daar kan ik nu beter mee omgaan, bijvoorbeeld als kinderen al bladzijden omslaan voordat je klaar bent.'

BoekStart

Colofon

© Stichting Lezen (2024)

Foto's: Elly Molenaar, Bibliotheek Drachten, Flevomeer/Dronten, Scherpenzeel

Vormgeving: Ingrid de Jong, Cubiss

lezen.nl | boekstartpro.nl

